

BANK DOBRYCH PRAKTYK

Elżbieta Rostecka

**„Świat z punktu widzenia konika polnego”
– scenariusz zajęć plastycznych**

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3
IM. JANA PAWŁA II W KŁOBUCKU**

Częstochowa 2019

Elżbieta Rostecka

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II w Kłobucku

„Świat z punktu widzenia konika polnego” – scenariusz zajęć plastycznych

Miejsce: łąka, park lub inne.

Uczestnicy: uczniowie w wieku 10–13 lat, uczęszczający na zajęcia koła plastycznego – grupa ok. 10 osób.

Czas trwania: 60–90 min.

Cele:

Uczeń:

- rozwija twórcze zainteresowania,
- kształci swoje umiejętności manualne,
- pogłębia osobistą wrażliwość nie tylko plastyczną, ale i na piękno przyrody,
- potrafi utworzyć kompozycję zamkniętą/otwartą i rozumie te terminy,
- poznaje, jakiego rodzaju działaniem są zajęcia w plenerze – zajęcia plenerowe mają na celu tworzenie małych form plastycznych przy odczuwalnym wpływie przyrody.

Metody: opis, pokaz, zajęcia praktyczne.

Formy pracy: indywidualna.

Technika plastyczna: techniki płaskie, w zależności od wyboru ucznia; rysunek kredkami poprzedzony szkicem ołówkiem, rysunek pastelami – suchymi bądź olejnymi, rysunek ołówkami różnej twardości (miękości).

Materiały i przybory: blok techniczny A4 (konieczna twarda, tekturowa oprawa), różnego rodzaju kredki, ołówki.

Pomoce i środki dydaktyczne: zdjęcia przyniesione przez nauczyciela i uczestników pleneru, przedstawiające przyrodę. Ważne jest, by wybrać te

zdjęcia, które przedstawiają przyrodę dokładnie na zbliżeniach, ze szczegółami. Albumy przedstawiające zdjęcia przyrody – powiększenia, prace plastyczne ukazujące naturę.

Działania poprzedzające:

Przed zajęciami plenerowymi zostało wybrane miejsce, w którym grupa będzie rysować (park, łąka itp.; zalecana jest bliskość położenia w stosunku do szkoły). Nauczyciel nie podaje wcześniej szczegółowego tematu zajęć; na zajęciach wcześniejszych dzieci oglądają albumy, zdjęcia przyrody, poznają też pojęcia: plener, zajęcia w plenerze, zajęcia plenerowe. Na tego typu lekcjach powinny być realizowane ciekawe zagadnienia plastyczne. Należy unikać zadań, które można realizować w pracowni. Należy wykorzystywać to, co znajdziemy w otaczającym środowisku.

Oczywiście można pokusić się też o znalezienie miejsca na plener w dalszej odległości od szkoły (leśna polana), wtedy zamiast wiosennego spaceru grupa pojedzie autobusem. Planując wyjście, pamiętamy nie tylko o przyborach plastycznych i pomocniczych materiałach, ale też o komforcie rysowania wśród przyrody; bierzemy koce do wygodnego siedzenia lub do rysowania na leżąco.

Przebieg zajęć:

W czasie zajęć poprzedzających plener nauczyciel wraz z przygotowującą się do zajęć grupą obejrzał albumy i zdjęcia ukazujące przyrodę, zwracając szczególną uwagę na zdjęcia, które w dokładnie pokazują naturę – tzw. zbliżenia, powiększenia. Omówione zostały nowe pojęcia, towarzyszące spacerowi połączonemu z zajęciami plastycznymi: plener, zajęcia w plenerze, a także pojęcia związane z przyrodą: fauna, flora, natura. Nauczyciel w celu zainspirowania, pogłębienia inwencji uczestników zajęć i stworzenia odpowiedniego klimatu do pracy, w rozmowie z uczniami starał się uwrażliwić ich na piękno przyrody, zwrócić uwagę na elementy natury, którym się na co dzień nie przyglądają: na piękno małej biedronki, pracowite mrówki, konika polnego, kolorowe motyle, różne odcienie zieleni itp.

I. Część wprowadzająca (10 minut)

W czasie zajęć wśród przyrody inspirujące może być wszystko to, co zobaczymy, patrząc uważnie z bliska, ze swojego wybranego punktu

widzenia. Obserwacja, ale i wcześniej uzyskana wiedza jest bardzo ważna w trakcie zajęć; skupiamy się przecież na tym, co na pierwszy rzut oka nie jest zauważalne.

Przyroda odpląca się za poświęconą jej uwagę: odstania przed młodymi artystami swoje tajemnice. Widzimy światło prześwietlające liście, kolory małych żyjątek, pracę owadów, skrzydła motyla, sieć pająka, błyszczący strumień płynący wśród trawy. To wszystko stanie się inspiracją, a rolą nauczyciela jest uwrażliwienie dzieci na piękno natury.

Zadaniem uczniów jest zaprojektowanie kompozycji otwartej lub zamkniętej i wykonanie rysunku – kadru (tak, jak na wcześniej oglądanych zdjęciach) przyrody, ukazującego ten jej fragment, który szczególnie przyciągnął uwagę. Każdy z uczniów stara się wybrać inny motyw przyrody; uczniowie pracują z dala od siebie, o czym wcześniej informuje nauczyciel prowadzący zajęcia. Do wykonania rysunku wykorzystują różnego rodzaju ołówki: twarde – dające delikatną kreskę, miękkie – o różnej grubości szaroczarnej kreski. W tym przypadku rysunek ołówkiem będzie rysunkiem pomocniczym, ale i elementem późniejszej pracy – rysowanej różnego rodzaju kredkami (np. gładkość zieleni dużej powierzchni liścia podkreśli kolor „płaskozielony”, a mały pajaczek może zostać w całości narysowany twardym ołówkiem, aby podkreślić jego kruchość i delikatność itp.

Prowadzący ujawnia temat zajęć: „Świat z punktu widzenia konika polnego”. Po zajęciach będzie oceniana zgodność z tematem pracy plastycznej, układ pracy twórczej, estetyka wykonania, oryginalne ujęcie tematu.

II. Część robocza (40–70 min)

Dzieci zajmują wybrane miejsca i zaczynają pracę nad rysunkiem. Każdy z uczestników pracuje samodzielnie; nauczyciel w trakcie zajęć podchodzi co jakiś czas do uczniów, dokonując korekty – pomaga uniknąć błędów w rysowaniu, doradza każdemu w znalezieniu właściwych rozwiązań. Korekta ma być pomocą dla dzieci, nie krytyką. Praca w plenerze inspirowała dzieci do obserwacji i przetwarzania form istniejących w naturze, a jednocześnie pobudza twórczą aktywność. Jest ważnym elementem

w rozwoju artystycznym, kształtowania zmysłu obserwacji, wyczulenia na klimat, nastrój i piękno krajobrazu. W trakcie zajęć tworzymy atmosferę swobody twórczej, przełamujemy u uczniów nieśmiałość, brak wiary we własne siły, stosując formę zachęty, pochwały.

Zakończenie zajęć i podsumowanie pracy

- Na koniec oceniamy kompozycję prac, wrażliwość na barwę, zaangażowanie emocjonalne, umiejętność wyrażania nastroju, odwagę wypowiedzi plastycznej. Właściwie dobrany stopień trudności zadania stworzył jednocześnie podstawę satysfakcji uczniów z osiągniętego rezultatu, zaś nowe umiejętności i pozytywna atmosfera zajęć złożą się na warunki dalszej aktywności poznawczej uczniów.
- Grupa uczniów obecna na zajęciach pracowała z dużym zaangażowaniem.
- Pomysły plastyczne były bardzo interesujące, powstało wiele pięknych rysunków.
- Zajęcia w plenerze potwierdziły, że uczniowie oczekują tego rodzaju zajęć artystycznych.

Literatura pomocnicza:

Drzewa liściaste i owady, Wydawnictwo MULTICO, 2008.

Las wokół nas, Wydawnictwo DRAGON, 2018.

Życie lasu, Wydawnictwo MULTICO, 2015.

Motyle, Wydawnictwo ARKADY, 2013.

Elżbieta Rostecka